

Kijk voor de tekst op:

www.fondationnapoleon.org

Een terugblik op het redactionele avontuur

Een paar feiten geven een indruk van de schaal van deze onderneming.

- 15 delen
- 40.497 gepubliceerde brieven, waarvan 23.717 (58%) niet zijn geplaatst in de Correspondance tijdens het Tweede Empire, 11.938 brieven (29,5%) waren daarvoor nooit gepubliceerd of gedeeltelijk ergens anders geciteerd.
- 40% van de teksten zijn afkomstig van de originelen, ondertekend door Napoleon.
- 25 essays, 82 kaarten.
- 19.000 biografische noten.
- 15 gedetailleerde tijdlijnen.
- 450 medewerkers.

Het project werd gemanaged door een uitgeverscomité van de Correspondance général de Napoléon, geleid door de president van de Fondation Napoléon, Victor André Massena, Prince d'Essling en president van het Cour administrative d'Appel te Versailles, directeur van de Archives de France van 2001-2010 en professoren en leden van het Institut de France, Jean- Claude Casanova en Jean Tulard.

Het Fondation Napoléon ontving financiële ondersteuning voor dit project van de Archives de France, de Fondation de la Poste en de Service Historique de la Défense.

De behoefte aan een nieuwe editie.

Sinds het einde van het Eerste Empire zijn er talloze verzamelingen van Napoleon-brieven, waardoor elke bestudering ervan een langdurig en vervelend proces wordt. De Correspondance, die tijdens het Seconde Empire werd gepubliceerd, waaraan het zijn politieke en hagiografische aard dankt, was in feite slechts een gedeeltelijke verzameling en van een omvang, die uit zichzelf reeds erg versnipperd was. Bovendien leidde de keuze van de brieven en de onderlinge samenhang van de teksten door de Commission Historique tot een tweezijdig werk, dat een behoorlijk aantal kritieken opriep vanaf het moment, dat het werd gepubliceerd.

Vanaf 1880 en gedurende de twintigste eeuw hebben historici en archivariissen gewerkt om het compleet te maken en het werk van het Seconde Empire te corrigeren.

Een project op een industriële schaal.

Het centraliseren van de duizenden Napoleon-brieven, verspreid door Frankrijk en het buitenland, maakte het noodzakelijk een strak en methodisch werkend systeem te bouwen. Met nationale en lokale archieven in ongeveer veertig landen werd contact opgenomen, samen met musea en associaties, bij elkaar bijna 200 instituten, die deelnamen aan dit project. Ook privécollecties werden opgespoord in een grote campagne om bekendheid omtrent dit project te wekken. Bovendien is het committee door 350 monografieën en verslagen gegaan, evenals door de collecties van der verkoopcatalogi van de Franse Archives National.

De omvang van dit werk bracht noodzakelijkerwijs de vraag naar vrijwillige hulp naar boven. Meer dan 450 individuen hebben de Fondation geholpen vanaf het begin van het project en ongeveer 90 vrijwilligers zijn constant bij dit project betrokken.

Brieven zijn ontcijferd door ruim vijftig vrijwillige ‘corresponderende leden’, alle gepassioneerd geïnteresseerd in geschiedenis en in die van Napoleon in het bijzonder. Ze komen naar de Fondation toe om de database uit te breiden, die door Télécom Étude wordt ontwikkeld. Elke brief wordt in ongeveer twintig sleutelwoorden gehakt om de Correspondance gemakkelijker te hanteren. De database, een ware stamboom van brieven, centraliseert alles in data, die we omtrent de documenten kennen: type, bron, verkoop, enz. en zorgt ervoor dat ze kunnen worden terug gevonden.

De aantekeningen (annotaties) op hun beurt worden verzorgd door historici, eveneens door enkele professoren van de Fondation, studenten ed. Zij worden gecontroleerd door de editeurs, die verantwoordelijk zijn voor de afronding van de aantekeningen en voor het maken van de index.

De coördinatie van al dit werk van de Fondation Napoléon was in handen van Francois Houdecek, die op zijn beurt werd bijgestaan door de gehele staf van de Fondation.

Elk deel van de ‘Correspondance générale’ is bedoeld als een volledige bron.

De tekst van de brieven werd ondersteund door studies met duidelijke sets van thema’s, die zich in Napoleons correspondentie ontwikkelden.

Een serie aanhangsels (appendices) zoals kaarten, conversietabellen, tijdlijnen en drie indexen (biografisch, lijst van instituten, index van plaatsen van publicatie) maakten elk deel compleet.

Update: 17 mei 2022